

Korte termijn accommodatiebeleid gemeente Medemblik

0. **Samenvatting**

Voor de fusie kenden de verschillende gemeenten ieder een eigen subsidiebeleid voor de accommodaties. Binnen de huidige gemeente Medemblik komen die verschillen samen en maakt dat we nu te maken hebben met verschillende manieren van bekostigen. Door de in 2010 doorgevoerde subsidiekortingen hebben de nog bestaande verschillen in wijze van subsidiëren geleid tot een forse ongelijkheid in de bekostiging van deze accommodaties.

Bij accommodaties is al geruime tijd sprake van problemen. Bij een aantal accommodaties is er sprake van financiële- en onderhoudsknelpunten waardoor het voortbestaan van deze accommodaties onzeker is. Met dit voorstel vindt op hoofdlijnen gelijkschakeling plaats in de financiële uitgangspunten voor alle accommodaties in de gemeente met een subsidieverhouding. Dit gebeurt door het beschikbaar stellen van middelen voor beheer en onderhoud van de gebouwen. In dit voorstel is dat voornamelijk vormgegeven door het wegstrepen van leningen die de betreffende accommodaties bij de gemeente hebben tegen subsidie. Tevens stelt de gemeente een bijdrage beschikbaar om bij alle betrokken accommodaties eenmalig het achterstallig onderhoud weg te werken.

---

1. **Inleiding**

De gemeente Medemblik telt 19 accommodaties. Onder accommodaties worden in deze notitie verstaan: dorpshuizen, multifunctionele accommodaties (mfa's), dorpsaccommodaties en (sociaal) culturele centra in de gemeente. Bijlage I geeft een geografisch overzicht van alle accommodaties in de gemeente.

Voor de fusie kenden de verschillende gemeenten ieder een eigen subsidiebeleid voor deze accommodaties. Binnen de huidige gemeente Medemblik komen die verschillen samen en maakt dat we nu te maken hebben met verschillende manieren van bekostigen. Door de in 2010 doorgevoerde subsidiekortingen hebben de nog bestaande verschillen in wijze van subsidiëren geleid tot een forse ongelijkheid in de bekostiging van deze accommodaties.

Bij accommodaties is al geruime tijd sprake van problemen. Bij een aantal accommodaties is er sprake van financiële- en onderhoudsknelpunten waardoor het voortbestaan van deze accommodaties onzeker is. In deze notitie worden voorstellen gedaan over de harmonisatie van de financiën en het oplossen van de korte termijn knelpunten bij de accommodaties.

2. **Hoe verhoudt het korte termijn accommodatiebeleid zich tot andere dossiers?**

Accommodaties zijn maatschappelijke voorzieningen. Naast accommodaties tellen de kernen nog tal van maatschappelijke voorzieningen zoals de scholen, bibliotheken, consultatiebureaus, sportvelden, peuterspeelzalen, zorgvoorzieningen etc. In het aparte project Leefbaarheid Kernen wil het college samen met onder meer de inwoners, kernraden en gemeenteraad tot een lange termijnvisie komen voor alle voorzieningen in de kernen.

Als voorbeeld: de kern Andijk heeft 4 basisscholen, 3 dorpshuizen en een sporthal. De gebouwen zijn oud. Andijk vergriest en ontgroent. De scholen krijgen te maken met leegstand en maatschappelijke behoeften veranderen. Het kan een keuze zijn om op lange termijn de voorzieningen (deels) samen te voegen tot één (nieuwe) voorziening, een MFA of Brede School. Ook andere oplossingen zijn mogelijk. Het college wil samen met de inwoners, verenigingen, dorpsraad, school- en accommodatiebesturen en gemeenteraad komen tot een lange termijnvisie op de voorzieningen in de kern Andijk en alle andere kernen in de gemeente.

Bijlage II is een schema van de relatie tussen de korte en lange termijn aanpak.

Lange termijn versus korte termijn

Het nu voorliggende voorstel leidt tot een forse (eenmalige) vraag om financiële middelen. De vraag is dan 'waarom maken we nu geen definitieve keuzes over welke accommodaties wel of niet financieel door de gemeente worden ondersteund?'

Om deze keuze gefundeerd en weloverwogen te kunnen maken is een lange termijn beleid op accommodaties en voorzieningen nodig. Het opstellen van dat beleid wordt vooraf gegaan door een heldere en gedeelde visie en ambitie op leefbaarheid en een visie op de leefbaarheid in de kernen (kernplannen of kernvisies). Het college wil daar de komende periode mee aan de slag. Daarbij steekt ze in op een participatief proces waarbij ook inwoners, besturen en kernraden worden betrokken.

Er is dus nu nog geen eenduidig beleid en leidend motief waarop de keuzes over het wel of niet steunen van accommodaties gebaseerd kan worden. Een participatief proces, zoals hierboven als voorbeeld geschetst in Andijk, vergt zorgvuldigheid en tijd.

Met de nu voorliggende voorstellen voor de korte termijn vindt in ieder geval zoveel mogelijk harmonisatie (gelijkschakeling) plaats en worden, waar nodig, accommodaties, 'op orde gebracht', zodat de lange termijn discussie in alle kernen gelijkwaardig start. De gemeente past het gelijkheidsbeginsel (behoorlijk bestuur) toe. Het uitgangspunt voor de korte termijnmaatregelen is dus dat de accommodaties in stand worden gehouden. Deze keuze valt bovendien te legitimeren vanuit bestuurlijke en politieke programma's. In alle programma's heeft 'leefbare kernen' een hoge prioriteit gekregen. Accommodaties zijn 'het hart' van de kernen. De accommodaties voorzien in de behoefte aan ontmoeting, ontspanning, zorg, onderwijs, sport, bewegen en cultuur van de inwoners van de kernen. Accommodaties hebben een spilfunctie in de leefbaarheid van de kernen.

Bij de verdere uitwerking wordt onderscheid gemaakt naar:

- 12 accommodaties met een vaste subsidierelatie;
- 7 accommodaties zonder vaste subsidierelatie.

3. Accommodaties met een vaste subsidierelatie

3.1. Nulsituatie

De gemeente Medemblik is ontstaan uit een fusie van vijf verschillende gemeenten. De accommodaties kennen hierdoor verschillen in exploitatievorm, eigendom en financiële uitgangspunten (bekostiging). In bijlage III zijn de vier verschillende vormen beschreven.

In essentie komt het er op neer dat alle lasten van de gebouwen (kosten van de bouw en onderhoud) door de gemeente worden betaald bij de accommodaties in:

. Wervershoof	. Medemblik	. Wognum
. Zwaagdijk-Oost	. Nibbixwoud	. Onderdijk

De accommodaties in de onderstaande kernen betalen de lasten van het gebouw zelf:

- . Twisk
- . Opperdoes
- . Hauwert
- . Sijbekarspel
- . Abbekerk
- . Midwoud

In het onderstaande overzicht staan de huidige gemeentelijke bijdragen per accommodatie (gebouw en exploitatie). Tevens laat het overzicht de uitstaande leningen vanuit de gemeente aan de accommodaties zien. Dit noemen we de nulsituatie.

Accommodatie	Jaarlijkse subsidie - bijdrage gemeente volgens huidig beleid			Leningen bij gemeente
	Totaal	Waarvan voor gebouw	Waarvan voor exploitatie	
Dorpshuis Onderdijk	44.550	32.550	11.950	0
Cultureel centrum De Schoof Wervershoof	207.841	80.000	127.841	0
MFA Zwaagdijk-Oost	104.752	81.400	23.352	0
MFA De Bloesem Wognum	739.258	719.258	20.000	0
De Dres Nibbixwoud	484.785	484.785	0	0
MFA De Muijer Medemblik	192.240	142.884	49.356	0
Dorpshuis Hauwert	10.723	5.306	5.417	394.223
Dorpshuis Sijbekarspel-Benningbroek	11.778	6.713	5.065	281.345
Dorpshuis Abbekerk	19.660	8.217	11.443	324.431
Dorpshuis Twisk	10.200	6.420	3.780	8.873
Dorpshuis Midwoud-Oostwoud	25.301	24.741	560	434.995
Dorpshuis Opperdoes	13.538	7.119	6.419	5.631
Totaal	1.864.626			1.449.498

* Bij De Bloesem en De Dres zijn alle lasten die op deze accommodaties betrekking hebben opgenomen in de tabel. Dus ook de lasten voor de (buiten)sport- en onderwijsonderdelen. In de begroting is geen splitsing gemaakt. Derhalve kunnen de bedragen niet één op één worden vergeleken met de bedragen van de andere accommodaties. Dekking van de genoemde bedragen vindt plaats uit incidentele en structurele budgetten. Voor De Dres zijn de begrote bedragen opgenomen. Na afronding van de bouw in 2016 worden de werkelijke lasten bepaald.

3.2. Waarom harmoniseren?

De lasten van het gebouw vormen een groot deel van de kosten van de stichtingen die de accommodaties zelf in eigendom hebben. De laatstgenoemde accommodaties krijgen naast een subsidie voor de exploitatie ook een subsidie van de gemeente voor het gebouw¹. In 2010 is een subsidiekorting van structureel € 100.000,- doorgevoerd op de subsidie voor het gebouw en de exploitatie bij de accommodaties in Twisk, Opperdoes, Abbekerk, Sijbekarspel, Midwoud en Hauwert. Daar hebben de accommodaties in de eerste groep dus geen last van gehad, omdat de gemeente daar de lasten van de gebouwen volledig draagt en daar niet is bezuinigd op de subsidie voor de exploitatie. Door de bezuinigingen is derhalve sprake van ongelijke behandeling.

¹ De betreffende dorps huizen kregen subsidie voor het onderhoud en de leningen voor de gebouwen en de exploitatie. In het verleden zijn eenmalige bijdragen verstrekt voor een deel van de investeringen in de gebouwen, veelal d.m.v. de 40-40-20-regeling.

Bij genoemde accommodaties zijn hierdoor financiële problemen ontstaan en zijn er achterstanden in onderhoud. Een aantal accommodaties heeft geen ruimte meer om leningen af te lossen en te reserveren voor onderhoud. Exploitatietekorten die de afgelopen jaren zijn ontstaan zijn soms ten laste gebracht van de (onderhouds)reserves en in sommige gevallen wordt niet voldaan aan de rente en aflosverplichtingen van leningen bij de gemeente. Het continueren van deze situatie heeft voor deze accommodaties als risico dat ze over een aantal jaren failliet kunnen gaan. Bovendien loopt de gemeente een financieel risico doordat rente en aflossing op leningen niet worden betaald. De gemeente heeft ca. € 1,5 miljoen aan leningen aan deze dorpshuizen uitstaan.

3.3. Hoe harmoniseren?

Bij het onderzoek naar manieren om (zoveel mogelijk) te harmoniseren zijn de volgende varianten in beeld gebracht:

1. *Gelijkschakeling eigendom*
  - *eigendomsoverdracht van alle gebouwen naar één stichting/coöperatie;*
  - *eigendomsoverdracht van alle gebouwen naar de gemeente;*
  - *eigendomsoverdracht van gebouwen naar individuele stichtingen (waar dit nog niet het geval is);*
2. *Harmonisatie financiële uitgangspunten*
  - *bij betreffende dorpshuizen herzien subsidiekorting op het subsidiedeel bedoeld voor onderhoud en instandhouding.*

Gelijkschakeling eigendom

In deze optie is de gelijkschakeling van juridische en economische gebouweneigendom onderzocht. Als voorbeeld: de eigendom van alle accommodaties gaat naar de gemeente, ook die van dorpshuizen die nu eigendom zijn van gemeenschapsstichtingen. Hieraan kleven principiële bezwaren. Het is in strijd met het beleid van afstoten van gemeentelijke gebouwen ('eigen kracht'). Bovendien heeft deze optie fiscale gevolgen.

Een beweging de andere kant op, alle gebouwen onderbrengen in stichtingen, geeft een aanzienlijke en ingrijpende verandering met behoorlijke financiële, juridische en fiscale consequenties en is daarmee (nu) niet passend als korte termijn maatregel.

Harmonisatie financiële uitgangspunten

Een ander mogelijkheid is het harmoniseren van de financiële uitgangspunten voor de gebouwen voor alle accommodaties die nu een subsidieverhouding hebben met de gemeente. De ontstane ongelijkheid op het gebied van bekostiging van de gebouwen wordt dan weggenomen. Dit houdt in:

- A. het herzien van de subsidiekorting op de (exploitatie)kosten van het gebouw voor de betreffende dorpshuizen;

Daarnaast wordt ingestoken op een gelijk vertrekpunt voor alle accommodaties voor zover het de gebouwen betreft. Dit houdt in:

- B. het verstrekken van financiële middelen voor achterstallig en toekomstig onderhoud voor alle accommodaties waar dit nodig is.

Daarmee vindt op hoofdlijnen gelijkschakeling plaats in financiële uitgangspunten voor alle accommodaties in de gemeente met een subsidieverhouding. Het leidende principe voor het accommodatiebeleid is 'de gemeente draagt bij al deze accommodaties zorg voor de instandhoudingskosten van de gebouwen'. De korting uit 2010 op het exploitatiedeel van de subsidie voor deze accommodaties blijft wel in stand.

Volledig op 'eigen benen staan' (nu) niet haalbaar

Eén van de raadskaders voor het welzijnsbeleid van Medemblik is dat accommodaties in de kernen zoveel mogelijk op 'eigen benen staan'. Uit dit kader kan volgen dat de gemeente de bijdragen aan accommodaties afbouwt. Zonder forse bruidsschatten (afkoopsom voor toekomstige subsidie) is dit niet realistisch. Dan vallen de meeste accommodaties om. Maatschappelijke accommodaties kosten geld. De gemeente heeft vanuit wettelijke kaders (gymonderwijs en Wmo) en welzijnsdoelstellingen verantwoordelijkheid voor accommodaties in de kernen. De accommodaties voorzien in de behoefte aan ontmoeting, ontspanning, zorg, onderwijs, sport, bewegen en cultuur. Dit wordt versterkt door de nieuwe taken van de gemeente op het gebied van jeugdzorg en ouderen. Preventief werken voorkomt sociale problemen en hoge zorgkosten.

In het lange termijn accommodatiebeleid kan wel onderzocht worden of het verstrekken van bruidsschatten een optie is om de accommodaties meer 'op eigen benen te laten staan'.

Herverdeling budgetten per accommodatie niet haalbaar

Uit de overzichten blijken grote verschillen in de bijdrage per accommodatie. Hieruit zou de gedachte kunnen ontstaan om tot een herverdeling van de budgetten per accommodatie te komen. Deze keuze is om meerdere redenen (nu) niet gemaakt. Dit zou bij accommodaties die dan minder subsidie krijgen waarschijnlijk leiden tot sluiting. De bijdragen van de gemeente zijn nu nodig om de begrotingen rond te krijgen. De budgetten kunnen niet normatief worden toegeedeeld. Elke accommodatie en kern heeft zijn eigen specifieke achtergrond en historie. De bijdragen van de gemeente zijn hier op afgestemd. Voordat de bezuinigingen plaatsvonden was sprake van een zekere balans. Bovendien is herverdeling van budgetten niet uitvoerbaar doordat door de (voormalige) gemeente(n) langlopende verplichtingen zijn aangegaan en garanties zijn afgegeven.

3.4. Kosten gebouwen als leidraad voor het nieuwe beleid

Ten behoeve van de harmonisatie zijn voor de betreffende accommodaties actuele meerjaren onderhoudsplannen (MJOP's) opgesteld. Een actueel MJOP geeft zekerheid en overzicht en voorkomt onaangename financiële verrassingen, zowel voor de accommodatiebesturen als de gemeente. Daarom zijn eenduidige MJOP's voor de betreffende accommodaties² opgesteld door een professionele partij. De uitkomsten van de MJOP's zijn vertaald naar financiële voorstellen. Dit is gedaan door voor de betreffende accommodaties de onderhoudskosten voor de gebouwen in beeld te brengen, bestaande uit:

- a. achterstallig onderhoud;
- b. toekomstig meerjaren onderhoud

De benodigde middelen voor achterstallig onderhoud worden eenmalig beschikbaar gesteld (voorstel). Voor het toekomstig meerjaren onderhoud is een berekening gemaakt van de gemiddelde kosten voor de komende 10 jaar. Dit jaarlijkse bedrag is nodig voor de berekening van de herziening van de subsidiekorting op het onderhoud, zoals beschreven in de vorige paragraaf. Dit noemen we de 'harmonisatievariant'.

---

² Voor de gebouwen die eigendom zijn van de gemeente en de woningbouwcorporatie bestaan reeds goede MJOP's en is geen sprake van achterstallig onderhoud.

3.5. Wat betekent de harmonisatievariant financieel?

Het herzien van de subsidiekortingen voor de gebouwlasten en het zorgen voor voldoende onderhoudsmiddelen betekent financieel het volgende:

Accommodatie	A. Jaarlijkse subsidie - bijdrage gemeente volgens huidig beleid (0-situatie)	B. <u>Nieuwe</u> jaarlijkse subsidie - bijdrage gemeente volgens harmonisatievariant	C. <u>Extra</u> jaarlijkse bijdrage gemeente volgens harmonisatievariant (B-A)	D. Eenmalige bijdrage gemeente achterstallig onderhoud volgens harmonisatievariant
Dorpshuis Onderdijk	44.550	44.550	0	0
Cultureel centrum De Schoof Wervershoof	207.841	207.841	0	0
MFA Zwaagdijk-Oost	104.752	104.752	0	0
MFA De Bloesem Wognum	739.258	739.258	0	0
De Dres Nibbixwoud	484.785	484.785	0	0
MFA De Mui ter Medemblik	192.240	192.240	0	0
Dorpshuis Hauwert	10.723	24.315	13.592	6.171
Dorpshuis Sijbekarspel-Benningbroek	11.778	36.006	24.228	12.456
Dorpshuis Abbekerk	19.660	41.264	21.604	12.219
Dorpshuis Twisk	10.200	25.380	15.180	0
Dorpshuis Midwoud-Oostwoud	25.301	75.245	49.944	26.374
Dorpshuis Opperdoes	13.538	32.180	18.642	2.967
Totaal	1.864.626	2.007.816	143.190	60.187

Dit overzicht laat zien:

- dat voor de herziening van de subsidiekorting op de (exploitatie)kosten van het gebouw voor de betreffende dorpshuizen (de gelijkschakeling) een structurele verhoging van het subsidiebudget accommodaties € 143.190,-- nodig is;
- dat een eenmalige bijdrage van € 60.187,-- nodig is voor achterstallig onderhoud.

3.6. Opschoonvariant

De hiervoor beschreven harmonisatievariant leidt tot verhoging van de subsidie, dus extra betaling door de gemeente aan de accommodaties (stichtingen). Tegelijkertijd betalen de accommodaties(stichtingen) rente en aflossing voor de leningen aan de gemeente. Feitelijk is sprake van het rondpompen van geld. Op basis van de harmonisatievariant is een vervolgvariant uitgewerkt, die voor alle partijen voordelen biedt. Dit noemen we de 'opschoonvariant' en houdt in dat leningen worden 'weggestreept' tegen subsidie. Hierdoor vindt een opschooning plaats. De leningen worden grotendeels afgeboekt en de subsidie wordt met het bedrag van de vrijvallende lasten verlaagd. Op deze wijze wordt de solvabiliteit van de accommodaties verbeterd en wordt de administratieve rompslomp verminderd. In cijfers betekent dit het volgende.

Accommodatie	A. Jaarlijkse subsidie - bijdrage gemeente volgens huidig beleid (0-situatie)	B. Nieuwe jaarlijkse subsidie - bijdrage gemeente volgens harmonisatie-variant	C. Extra jaarlijkse bijdrage gemeente volgens harmonisatie-variant (B-A)	D. Eenmalige bijdrage gemeente achterstallig onderhoud volgens harmonisatie-variant	E. Eenmalige kosten opschonen leningen gemeente	F. Restant leningen gemeente	G. Verlaging jaarlijkse subsidie door opschonen leningen (E.)	H. Nieuwe jaarlijkse bijdrage gemeente volgens opschoon-variant
Dorpshuis Onderdijk	44.550	44.550	0	0	0	0	0	44.550
Cultureel centrum De Schoof Wervershoof	207.841	207.841	0	0	0	0	0	207.841
MFA Zwaagdijk-Oost	104.752	104.752	0	0	0	0	0	104.752
MFA De Bloesem Wognum	739.258	739.258	0	0	0	0	0	739.258
De Dres Nibbixwoud	484.785	484.785	0	0	0	0	0	484.785
MFA De Muijer Medemblik	192.240	192.240	0	0	0	0	0	192.240
Dorpshuis Hauwert	10.723	24.315	13.592	6.171	284.863	109.359	24.315	0
Dorpshuis Sijbekarspel-Benningbroek	11.778	36.006	24.228	12.456	281.344	0	23.582	12.424
Dorpshuis Abbekerk	19.660	41.264	21.604	12.219	324.431	0	33.155	8.109
Dorpshuis Twisk	10.200	25.380	15.180	0	8.900	0	555	24.825
Dorpshuis Midwoud-Oostwoud	25.301	75.245	49.944	26.374	434.995	0	37.680	37.565
Dorpshuis Opperdoes	13.538	32.180	18.642	2.967	5.600	0	2.049	30.131
Totaal	1.864.626	2.007.816	143.190	60.187	1.340.133	109.359	121.336	1.886.480

Dit overzicht laat zien dat:

- voor het wegstrepen van gemeentelijke leningen (kolom E.) eenmalig € 1.340.133,-- nodig is;
- het wegstrepen van de leningen jaarlijks een besparing op de subsidie oplevert van € 121.336,-- (kolom G.);
- na aflossing van de leningen nog € 109.359,-- aan leningen resteert (kolom F.). Dit is de restantlening voor dorps huis Hauwert. Dit deel van de lening kan niet worden afgelost, omdat dan een negatieve subsidie verstrekt zou moeten worden (een jaarlijkse betaling door het dorps huis aan de gemeente);
- na verrekening van deze jaarlijkse besparing van € 121.336,--, ten opzichte van de structurele last van de harmonisatievariant van € 143.190,-- (kolom C.) een structureel tekort van € 21.854,-- resteert (kolom E. -/- kolom G.). De opschoonvariant heeft ten opzichte van de harmonisatievariant het voordeel dat eenmalig een uitgave wordt gedaan die een structurele besparing oplevert.

4. Accommodaties zonder vaste subsidierelatie

Binnen de gemeente is ook een aantal accommodaties met belangrijke maatschappelijke functies zonder jaarlijkse subsidie. In het verleden is wel sprake geweest van incidentele gemeentesteun. Dit is veelal op ad hoc-basis gebeurd, onder meer via de 40-40-20-regeling. Het budget voor deze regeling is wegbezuinigd. Deze accommodaties zijn verenigingsgebouw St. Pieter in Medemblik, cultureel centrum Trefpunt in Wognum en dorpsaccommodatie De Wildebras in Zwaagdijk-West. Voor de drie dorps huizen in Andijk geldt dat zij in het verleden middels een bruidsschat op eigen benen zijn komen te staan en dus nu geen subsidierelatie meer hebben met de gemeente

Medemblik. Cultureel centrum Bessie in Nibbixwoud valt per 2016 ook in deze categorie. De gemeenteraad heeft besloten om de jaarlijkse subsidie voor Bessie af te bouwen, vanwege de opening van De Dres in 2016.

Deze accommodaties zonder vast subsidierelatie zijn ook meegenomen in het onderzoek. Ook hier blijkt nu sprake van achterstallig onderhoud. Voorgesteld wordt om voor deze accommodaties ook het achterstallig onderhoud eenmalig te bekostigen. Dit sluit aan op de beleidslijn van de harmonisatievariant.

Voor het onderhoud in de toekomst is voor deze categorie accommodaties de Investeringsregeling Accommodaties een oplossing. De gemeenteraad heeft in een motie gevraagd om een nieuwe opzet voor de Investeringsregeling (60-40). In het 2^e kwartaal 2016 wordt hier een voorstel voor gedaan. Bij de behandeling van de Kaderbrief 2017 en Programmabegroting 2017 kan budget gevraagd worden voor de aangepaste regeling. Op deze wijze wordt ook beleid gemaakt ten aanzien van de ondersteuning van dit soort accommodaties.

De eenmalige bijdrage voor achterstallig onderhoud betekent in cijfers het volgende:

Accommodatie	Bijdrage gemeente eenmalig
Dorpshuis Cultura Andijk	0
Dorpshuis Centrum Andijk	54.668
Dorpshuis Sarto Andijk	16.398
Verenigingsgebouw St. Pieter Medemblik	617
Cultureel centrum Trefpunt Wognum	50.745
Cultureel centrum Bessie Nibbixwoud	21105
Dorpsaccommodatie De Wildebras Zwaagdijk-West	11.979
Totaal	155.512

Totaal is dus eenmalig € 155.512,-- nodig voor het wegwerken van achterstallig onderhoud bij de accommodaties zonder subsidie relatie. Voor een nadere toelichting op de functies en knelpunten bij alle accommodaties in de kernen wordt verwezen naar bijlage IV, 'uitkomsten kerngesprekken december 2014 – maart 2015'.

Zwaagdijk-West

In dit voorstel is ook het achterstallig onderhoud bij de accommodatie in Zwaagdijk-West meegenomen. De raad heeft via een motie en amendement gevraagd om de knelpunten in Zwaagdijk-West op het gebied van gymvervoer en leefbaarheid aan te pakken. De reserve Sportvoorzieningen Wognum (€ 254.000,--) is aangewezen als dekkingmiddel voor met name de gymvoorziening. Het college heeft de raad via informatienota IVR-15-03554 laten weten dat (a) de gymvoorziening is geregeld door het busvervoer naar de gymlessen te continueren en (b) onderhoudsknelpunten bij de dorpsaccommodatie De Wildebras onderdeel zijn van het korte termijn accommodatiebeleid. Dat gebeurt bij deze. Over een aantal fysieke leefbaarheidknelpunten heeft het college contact met de dorpsraad. Deze zaken worden naar verwachting in 2016 aangepakt. Het college wil voor de aanpak van de fysieke leefbaarheidknelpunten zo veel mogelijk gebruik maken van bestaande budgetten, zoals het Activiteiten- en Kernenbudget en groen- en speelplaatsbudgetten. De reserve Sportvoorzieningen Wognum is daardoor mogelijk overbodig. Na uitwerking van de fysieke leefbaarheidknelpunten kan definitief worden gezegd of de reserve terug kan vloeien naar de algemene middelen. Een voorstel hierover wordt in 2016 gedaan.

5. Voorstel korte termijn accommodatiebeleid

Voor het zo goed mogelijk financieel gelijkschakelen van de subsidierelatie met betreffende accommodaties heeft de 'opschoonvariant' de voorkeur. Daarnaast wordt voorgesteld om voor alle in deze notitie besproken accommodaties een eenmalige bijdrage beschikbaar te stellen voor het wegwerken van het achterstallige onderhoud. Belangrijkste overwegingen bij dit voorstel zijn:

- verbeterde solvabiliteit van de accommodaties;
- vereenvoudiging van de administratieve relatie;
- zoveel mogelijk (financiële) harmonisatie (gelijkheidsbeginsel);
- accommodaties worden zo goed mogelijk gebouwtechnisch 'op orde gebracht';
- gelijkwaardige start voor het lange termijn beleid kernen/accommodaties;
- continuïteit van de accommodaties voor de komende 10 jaar;
- bekostiging kan vanuit eenmalige middelen;
- uitvoerbaar en haalbaar voor de korte termijn.

Dekking

De 'opschoonvariant' betekent financieel het volgende:

- I. voor aflossing van leningen is eenmalig € 1.340.133,-- nodig;
- II. voor het wegwerken van achterstallig onderhoud is nodig:
  - a. voor accommodaties met subsidierelatie eenmalig € 60.187,--;
  - b. voor accommodaties zonder subsidierelatie eenmalig € 155.512,--.

Opgeteld maakt geeft dit een eenmalige uitgave van totaal € 1.555.832,--. Deze eenmalige uitgave kan ten laste gebracht worden van de Algemene Reserve. Voor het structurele tekort van € 21.854,-- vanaf 2016 wordt een oplossing gezocht binnen de begroting – het subsidieplafond.

Indexering

Sinds 2011 zijn subsidies in de gemeente Medemblik niet geïndexeerd. Dit is een knelpunt voor met name de accommodaties uit Zwaagdijk-Oost, Onderdijk en Wervershoof, omdat daar de huur een onderdeel van de subsidie is. Dus de huursom is jaarlijks verhoogd en de subsidie niet. Dit wordt een knelpunt voor deze accommodaties. Door vanaf 2017 de subsidies weer te indexeren kan ook dit knelpunt opgelost worden.

Wordt met de 'opschoonvariant' vooruit gelopen op het lange termijnbeleid?

Op basis van het lange termijnbeleid kan uiteindelijk besloten worden om subsidie aan bepaalde accommodaties te stoppen. Doordat bijvoorbeeld de keuze wordt gemaakt dat één dorpshuis voor meerdere kernen een functie krijgt. De eenmalige uitgaven die nu worden gedaan, kunnen in het uiterste geval dan ongewenst blijken.

We vinden het verantwoord om deze eenmalige uitgaven nu wel te doen. Het gaat nu voornamelijk om het wegstrepen van gemeentelijke leningen. Het debiteurenrisico van de gemeente wordt verlaagd. Indien op termijn wordt besloten om de subsidie voor bepaalde accommodaties te stoppen, zal sluiting als gevolg daarvan waarschijnlijk zijn. Zonder gemeentelijke bijdrage kunnen de meeste stichtingen immers de accommodatie niet in stand houden. Dan ligt het financiële risico van de leningen toch ook bij de gemeente. Een dorpshuis dat sluit, kan de lening niet af betalen.

Eigen kracht

Met deze maatregelen krijgen de betreffende accommodatiebesturen een redelijk gezonde basis voor de toekomst. Niet alle knelpunten worden volledig opgelost. De korting op de subsidie voor het exploitatiedeel blijft in stand. Voor de accommodatiebesturen blijft er nadrukkelijk een prikkel om via ondernemerschap (met pachters bijvoorbeeld), dorpsacties, fondsenwerving etc. te komen tot sluitende begrotingen. Er is vertrouwen in de 'eigen kracht' van de kernen en met deze

harmonisatiemaatregelen krijgen de besturen een goede basis krijgen voor de toekomst. De besturen 'moeten het hiermee doen'. De accommodatiebesturen kunnen, net als andere maatschappelijke organisaties, voor verdere ondersteuning een beroep doen op onder meer het Vrijwilligerspunt, Westfriese Uitdaging en HetLuktOns.nl.

6. Investerings in duurzaamheid

Het college heeft de raad toegezegd bij de uitwerking van het korte termijn accommodatiebeleid aandacht te hebben voor 'duurzaamheid'. Dit is gedaan door tijdens de gebouweninspecties voor de MJOP's ook een inventarisatie te maken van duurzaamheidsmaatregelen met een terugverdientijd van vijf jaar. Dit gaat om investeringen in bijvoorbeeld ledverlichting, warmteterugwin ventilatie, isoleren leidingen etc. De totale investering in duurzaamheid wordt op € 355.000,- geraamd. De inventarisatie is een advies naar de accommodatiebesturen. Zij hebben na vijf jaar de financiële baten van de investeringen.

7. Abbekerk

In Abbekerk is sprake van specifieke problematiek. Het dorps huis is gebouwd in de jaren '60 en daarna diverse malen aangebouwd. De bouwkundige staat is matig, de lasten zijn op lange termijn niet meer te dragen en de accommodatie voldoet niet meer aan de hedendaagse vraag. Met het (interim)bestuur van het dorps huis en de dorpsraad is afgesproken om samen met de inwoners oplossingen voor de toekomst te verkennen. Dit is eigenlijk een start voor de lange termijn aanpak leefbaarheid. Abbekerk kan gezien worden al een pilot voor de lange termijn aanpak.

Gedachten over de toekomst zijn bijvoorbeeld:

- . sloop bestaande dorps huis;*
- . sociaal-culturele ruimte bij het dorpscafé;*
- . medische voorzieningen naar ruimte in het verzorgingstehuis;*
- . sport-/gymruimte en kindopvangvoorzieningen bij de school die met leegstand kampt.*

In de voorstellen voor het korte termijn beleid is in financieel opzicht rekening gehouden met uitgaven voor de komende 3 tot 5 jaar. Aan het gebouw wordt alleen noodzakelijk onderhoud gedaan en in het beheer worden geen langlopende verplichtingen aangegaan. Het korte termijn beleid kan op deze wijze naadloos overvloeien in de lange termijn oplossingen.

8. De Schoof Wervershoof

Bij de accommodatie in Wervershoof, cultureel centrum De Schoof, is sprake van een bijzondere situatie. Dit is de enige accommodatie die een eigen jongeren-/ouderenwerker in dienst heeft. Deze organiseert sociaal-culturele activiteiten. De gemeente biedt zelf jongerenwerk en ouderenwerk aan als algemene voorziening, gemeentebreed. In het kader van harmonisatie van het jongerenwerk en het accommodatiebeleid is het wenselijk om tot een andere opzet van De Schoof te komen. Het college wil dit doen in een traject van overleg. Dit wordt niet gekoppeld aan het korte termijn accommodatiebeleid, maar aan de subsidie. De situatie bij De Schoof dateert al van de jaren '70 en kan niet zomaar veranderd worden. Dit is juridisch onmogelijk en het is beter om in een traject van overleg tot een passende oplossing voor De Schoof te komen.

9. Vergunningen

In het kader van de harmonisatie is onderzocht of het mogelijk en nodig is om de drank- en horecaverunningen aan te passen, mede omdat er onduidelijkheden waren over de mogelijkheden van de vergunningen. In bijlage 5 is inzichtelijk gemaakt welke vergunningen de accommodaties hebben en welke mogelijkheden die bieden. De verschillen in openingstijden tussen commerciële en

paracommerciële accommodaties zijn beperkt. De paracommerciële accommodaties hebben (ook) ruime mogelijkheden. Uit de overleggen met de accommodaties is gebleken dat de vergunningen op dit moment voldoende mogelijkheden bieden.

10. Aanbevelingen Rekenkamercommissie voor korte termijn

De Rkc heeft in 2013 een onderzoek gedaan naar het beleid bij MFA's. In het onderzoek zijn aanbevelingen gedaan tot het verbeteren van inzicht en invulling van de kaderstellende en controlerende rol van de raad bij de gemeentelijk verantwoordelijkheid voor mfa's. De raad heeft het college opdracht gegeven om deze aanbevelingen uit te voeren. Een aantal aanbevelingen is onderdeel van het korte termijn accommodatiebeleid, zoals in deze notitie verwoord. Dit geldt met name voor de financiële en beleidsmatige (harmonisatie) aspecten. Binnen het lange termijnbeleid kan de volledige uitwerking van de aanbevelingen plaatsvinden, waaronder de kaderstellende rol van de raad.

11. Kennisdeling

De raad heeft 'versterken van de samenwerking' als kader gesteld. Bij de besturen van de accommodaties is veel kennis en praktische ervaring beschikbaar. Wij adviseren de dorpshuizen maximaal gebruik te maken van elkaars inzichten en expertise om de dorpshuizen zo optimaal mogelijk te laten draaien.

Verder wordt nog opgemerkt dat er een Platform Dorpshuizen Noord-Holland is waar dorpshuizen lid van kunnen worden. Het Platform Dorpshuizen Noord Holland (PDNH) stelt zich tot doel de verschillende dorpshuizen in Noord Holland te ondersteunen bij hun activiteiten en bij de werkzaamheden die zij verrichten om het dorpshuis levend te houden. Het PDNH richt zich hierbij op

- belangenbehartiging en pleitbezorging voor dorpshuizen;
- (regionale) samenwerking en ervaringsuitwisseling;
- digitale kennisbank;
- advies en ondersteuning (afhankelijk van aard van de vraag betaalde dienst).

Bijlagen:

- I. Overzichtskarta accommodaties**
- II. Korte en lange termijnbeleid in schema**
- III. Historie verschillen**
- IV. Uitkomsten kerngesprekken**
- V. Mogelijkheden Drank- en Horecaverunningen**

De stuurgroep 'korte termijn accommodatiebeleid' bestaat uit de raads-/commissieleden Claudia Selders, Kees Nederhoff, Pieter Koning, Yannick Nijsing en Jan van IJzerloo. Piet Wijdenes, Mark Collij en Just Heldring hebben namens de accommodatiebesturen zitting in de stuurgroep. Portefeuillehouder Joset Fit is voorzitter van de stuurgroep.